

en zal men 't mij wel niet zoo moeilijk maken als te Utaal.

Zoo begon hij dan weder in het openbaar les te geven, en wel in de kennis der deïstie en der planten. Tot zijn leerlingen behoorden o. a. de leermeester der zonen van baron Reuterholm. Deze onderwijzer wilde namelijk zelf ook op de hoogte der zaken komen en vond in den jongen leeraar een voortreffelijk onderwijzer. Ook hield Linnaeus over de essayeerkunst weder lezingen, die door velen werden bijgewoond.

Zoo was hij dan althans weer bewaard voor tijdelijken nood, maar het beste zou nog volgen. Te Fahlun woonde destijds een zeer knap geneesheer, die de titels droeg van stads- en provinciaal dokter, en een welgesteld man was. Hij heette alweer op zijn Latijnsch, Moraeus.

Door zijn lezingen en onderwijs was Linnaeus met velen in de stad bekend geworden, ook met desen geneesheer, en kwam wel bij hem aan huis. Zoo maakte onze 27jarige student — ook kennis met de kinderen van Moraeus, die zelf ongeveer van zijn leeftijd waren. Onder hen trok de oudste dochter des huizes hem bijzonder aan, en ook zij toonde zich den vriend van haar vader niet ongenegen. Het duurde niet lang of de jonge lieden kregen elkaar hartelijk lief, en werden met goedvinden der ouders verloofd. Wel wist Moraeus, dat de toekomstige schoonzoon thans nog geen bestaan had en allerminst zijn dochter kon onderhouden, die een goed leven gewoon was, maar hij dacht terecht, iemand als Karel zal mettertijd wel zijn brood hebben. Daarbij is een vroom, werkzaam jonkman zonder geid, ver te verkiezen boven een rijk, die alleen leeft voor zijn genot.

Intusschen begreep onze Karel, hoe gelukkig hij thans ook zij mocht, dat het meer dan ooit raak werd, een vast en onafhankelijk middel van bestaan te vinden. Wel zou dat niet zoo in eens gaan, maar alle krachten diende er toch voor ingespannen, wilde hij mettertijd een eigen huishouding beginnen. Om hulp van zijn vader viel nog altijd niet te rekenen, zelfs minder dan ooit. Vader was nog steeds, naar het schijnt, leeraar te Stenbrohult, had het in elk geval niet breed, en daarbij sunderde op het oogenblik Karel's jongere broeder, Samuel geheeten, voor predikant, en had dus ook eenigen steun noodig. Ik kan hier bijvoegen, dat Samuel, anders dan zijn broer Karel, vaders wensch vervuld heeft en later leeraar in de Lutherische Kerk is geworden. Zelfs is hij zijn vader als predikant te Stenbrohult opgevolgd.

Nu had onze Linnaeus, hoe groot minnaar hij ook van de plantkunde was, toch wijselijk de studie der geneeskunde ook steeds volgehouden, in de gedachte later als dokter zijn bestaan te vinden. Over wat hem nu te doen stond was hij het met zich zelf niet eens, en hij besloot eens raad te plegen met Dr. Moraeus. „Vriend“, zei deze, „het is zeer verstandig dat ge 't eerst denkt aan wat het noodigst is. In mijn beroep kunt ge straks, met 's Heeren zegen, uw brood hebben. Maar dan moet ge doctor in de geneeskunde zijn. En nu is dit mijn raad: „Ge moet buitenslands den titel van doctor halen, en wel in de Nederlanden. Daar is de beroemde hogeschool te Leiden, waar jongelui uit heel Europa komen om er in de medicijnen te studeeren. Daar in de Nederlanden vindt ge mannen als Boerhaave, Gronovius en Borman, die beroemd zijn over heel de wereld en zoo veel van die dingen waar ook ge u in beweegt. Ge moet trachten met hen kennis te maken en dan aan een hogeschool in de Zeven Provinciën promoveeren tot doctor.“

Karel gevoelde aanstonds dat de raad hem gegeven de beste was, maar ook dat hij weer voor dezelfde moeilijkheid stond als toen hem vroeger te Utaal was aangeraden te promoveeren. Hij had er geen geld voor en nog veel minder voor de verre reis naar Leiden of naar Amsterdam, de zee- en landreizen die toen wezen duurde. Had hij echter vroeger zijn bezwaar voor zich gehouden, voor Dr. Moraeus dorst hij het wel uit te spreken. Hij zei dan ook rondout, dat hij den gegeven raad wel uitnemend vond, maar de middelen niet had om hem uit te voeren.

„Nu“, antwoordde Dr. Moraeus, „daar zullen we dan nog eens over denken; we spreken nog wel nader.“

Wat dit beduidde zou Karel spoedig merken. Want toen hij een paar dagen later zijn verloofde weder bezocht, ontving zij hem met een gelaat, waarop blijdschap en droefheid tegelijk te lezen waren en zei:

„Karel, ik heb gehoord wat ge met vader hebt gesproken. Het zal mij zeer hard vallen u voor zoo langen tijd te moeten missen. Maar ik zie ook in, dat het bepaald noodig is. Nu heb ik gedaan wat ik kon om u de reis mogelijk te maken. Zie eens hier.“

Met een overvloedige zij haar verbaasden beminde ten pakje. Hij opende het. Het bevatte louter gouden dukaten elk van 50.

Linnaeus wist niet aanstonds wat te zeggen. Maar zijn verloofde sprak:

„We zullen ze straks samen eens ratellen. 't Moeten er vijf honderd zijn. Dat is, hoop ik, genoeg voor de reis en uw eerste verblijf in het vreemde land. Later zien we wel, hoe de Heere het verder beschikt.“

HOOGENBIJK.

Gereformeerde gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

HEROEPEN: Wormerveer, D. v. d. Meulen, te Nieuwlandorp. — Purmerend, Dr. J. G. Geelkerken, prop. te Hilversum. — Marken, F. C. Meyster, cand. te Katwijk-aan-Zee. — IJerske, L. van Loon, te Koedekerke. — Baarland, A. Dekkers, te Anna Jacoba-polder.

BEKANT: De Leek (Gron.), G. P. Oberman, rust.-pred. te Arnhem.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

HEROEPEN: Tubbergen (toez.), A. R. Rutgers, cand. te Gravenhage. — Someren, A. H. C. Naas, te Uigeeet. — Utrecht (vac. Couvée), Jhr. J. L. A. Martens van Sevenhoven, te Eerbeek en (vac. Gwin) H. Kwint, te Gorinchem. — Vierpolders, B. J. Kanis, te Oude Nindorp. — Moerkapelle en Wilnis, H. A. de Geus, cand. te Bruchem. — Hedel, J. Kraaij, te Leerbreek. — Loosdorp (toez.), J. de Jong, te Zwaagwestdijk. — Hoevelaken (toez.), C. J. Leenmans, te Utrecht. — Waterlandkerk, E. Was, cand. te St. Oedenrode. — Oudenhoorn (toez.), A. W. Feeststra, hulppred. te Alphen a/d. Rijn. — Elbergen, C. P. Boomsma, te Parregg. AANKOMEN: De Rijn, J. H. C. Kater, te Midwoud. — Tabbergen (toez.), A. R. Rutgers, cand. te Gravenhage. — Doeveren, G. Lans Jr., cand. te Houten. — Exmorra, ca. J. Visser, te Foudgum. BEKANT: Hendrik-Ido-Ambacht, I. Kraaij, te Leerbreek. — Schraard (toez.), O. Hokwerda, te Yrens. — St. Michiels, Gestel, N. W. Posthumus, te Bem. — Wommels (Fr.), H. C. S. Wanting, te Kimwerd. — Medemblik, J. P. Dijk, te Nijega en Elahuisen.

Advertentien.

Heden overleed, zacht en kalm, in de hoop des eeuwigen levens, onze geliefde Vader, Behuwd-, Grootvader en Broeder PIETER VAN SCHRAVENDIJK, Weduw. van AGATHA BERGHOEFF, in den ouderdom van bijna 72 jaar, voorheen wonende te Waddingveen. GERARDINA HOOGENDOORN—VAN SCHRAVENDIJK. AART HOOGENDOORN. NEELTJE HOOGENDOORN. AGATHA HOOGENDOORN. PIETJE HOOGENDOORN. HENDRIKA HOOGENDOORN. JACOB HOOGENDOORN. ELISABETH NACHTGAAL—VAN SCHRAVENDIJK. Nieuween, 21 Nov. 1909.

L. G. WEISZ & Co., Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

Energiek jongmenschen, eigenaar van een solide, sinds jaren gevestigde zaak, vraagter uitbreiding van bedrijfskapitaal, van particulier.

f 5000 ter leen, tegen een billijke rente. Desgewenscht in accountantsonderzoek toegeaan. Refer. staan ten dienste. Br. fr. lett. G. Bureau van dit blad.

INDIE.

Ondergeteekende zoekt vriendelijk doch dringend, wanneer iemand van Gereformeerden hante naar Indië vertrekt, opgave te mogen ontvangen, al is het per briefkaart, van naam en stoomschip.

D. J. B. WIJERS. Kwintang (Wetvreden).

In plaats van f 29, voor f 13.50.

Een Statenbijbel, met 40 prachtige platen en 5 kaarten, volledige katechismen, duidelijke druk, op best papier, in de thans ongekende taal overzacht door Dr. A. KUYPER, Dr. BAVINCK en Dr. RUTGERS. Gebonden in solide, prachtige band, met gouden rug en plattelt, fonkelnieuw, waarvan de prijs bij uitgaaf f 29.— is, te koop aangeboden voor f 13.50, en dezelfde Bijbel, met volledige 8 zwart koperen boeken en 2 sloten voor f 18.75. Verzending franco in kistje. Betaling na ontvangst en niet naar genoegen kan franco teruggezonden worden.

Nog enkele exemplaren voor Herant lezers verkrijgbaar. Aanvraag, motto „Bijbel“, bureau De Herant, Amsterdam.

Gereformeerd Kinderhuis LOOHEM.

Aan de Kinder vrienden,

Mijn dringend verzoek om steun voor hulpbehoefende kinderen in, God zij dank, niet onbeantwoord gebleven. Ik mag met recht hartelijken dank aan de gevers der volgende gaven verantwoorden: van N. N. te D. f 1; Br. te V. f 2.50; F. P. B. te R. f 10; N. N. te W. f 1; Diversen te L. f 10. De Jongedochtersveren. „Ora et Labora“ te Wemelding rond voor het Kinderhuis een pakket nieuwe kleedingstukken, die de kinderen zeer van pas zullen komen, met de verrassende toezegging dat gen. veren. voor onze kinderen zal blijven arbeiden en de naburige veren. zal aanspooren om het prachtige voorbeeld van „Ora et Labora“ te volgen. Dat stemt ons recht dankbaar en geeft moed om in des Heeren kracht voort te gaan. Wie helpt verder?

Hoogachtend,

J. W. VAN HENBERGEN, Dir.

RHEUMATIEK-LIDERS!

Wilt ge werkelijk met Gods hulpe genezen worden? Gelieve dan postwiel te zenden ad 10 ota. of 2 postzegels a 5 cts. per brief aan 't Bureau „Onze Rolstige“ No. 110 te Sneek.

BEDWATEREN.

Genezing en geheim. verzekerd. Voor gratis inlichtingen wende men zich met fr. brieven tot het oude adres Steenstraat 41 Leiden.

Uitgave van J. H. KOK te Kampen

Alom voorhanden:

VERKLARING VAN DEN

Heidelbergschen

: Catechismus :

TEN DIENSTE DER CATECHISANTEN

door

Ds. G. ELZENGA

Prijs f 1.20. In stempelband gebonden f 1.50. 273 pagina's. Compres gedrukt met duidelijke scherpe letter.

GROOTE UITGAAF THOMAS à KEMPIS.

1 De Navolging van Christus Groote uitgaaf op best papier, met vele keurige Platen. In Praetband voor slechts f 1.90.

2 De Navolging van Christus Goedkope uitgaaf zonder Platen, smaakvol gebonden, voor slechts f 0.75.

Te bekomen bij D. BOLLE, Bazaart van Goedkope Boeken, Hang 98, te Rotterdam. Franco na ontvangst van Postwissel ad slechts f 1.90 of f 0.75, waarop melden: Kempis 1 of Kempis 2.

Heden verscheen bij J. H. KOK te Kampen:

De Moderne Theosophie

DOOR

Ds. G. WISSE Jr. — Imperiaal formaat, 260 Pags. — Prijs f 2.25. In stempelband f 2.50.

Zeer belangrijk en actueel.

Zondagsschool en Huisgezin

100 boekjes met plaatjes van bekende Christelijke schrijvers, elk boekje voorzien van plaat en plaatjes, met geïllustreerde omslag, elk boekje van 16—60 bladz. groot. Prijs f 2.50 en nu de gehele verzameling voor f 7.50.

Zeer mooie verzameling voor uitdelling of huisgezin. Franco verkrijgbaar voor f 7.50 bij J. WRISTERS, Boekb. Minrebroederstr., Utrecht. Bezaling na ontvangst der boekjes en niet naar genoegen kan franco teruggezonden worden.

VOOR DE KINDEREN geen beter cadeau.

No. 1 en 2. Twee mooie boekjes van KLOPPERS, get. Klimop en Lelien van Dalen, 150 bladz., met allerlei mooie verhalen, versjes (ook wel om voor te dragen) spreekwoorden, raadsels enz. 3. Een muziekstuk. 4—9. Vijf groote teekenboekjes met voorbeelden om in en na te tekenen, grooter dan een schrift. 10—14. Vijf groote prentenboeken 19 x 25 c.m. met gekleurde platen en versjes, b.v. De nieuwjas, Gelukkige Hans, enz. 14—20. Nog zes groote prentenboeken met gekl. pl. en versjes, van 15 x 23 c.m. get. Voor mijn lieveling. De kleine mannik. Voor het jonge volkje. Siat Nicolaas, enz. 20—25. Vijf groote platen, of photo's, (landsch.). 26. Een boekje met plaatjes en versjes. 27—30. Drie boekjes met zeer mooie kindervertjes, waarvan een om miniek. 31 en 32. Nog twee lieve boekjes met lezen en plaatjes. 33—39. Een zestal leerboekjes. 40—50. Een bundelje traktaatjes. 51—74. Een 25 tal zeer mooie ansichtkaarten. En als No. 75 nog gratis een nikkel schuifdoosje met potlood, penhouder en pennenset. Deze keurige verzameling voor slechts een gulden en 20 cent franco thuis. Wie f 1.50 zendt ontvangt ook nog een complete zelfdrukkerij, en wie a pak gelijk besteld, een doos postpapier met enveloppen (50 stuks). Vraag dus uwv. buurman of vriend en zend mij het bedrag, liefst per postwissel (zegels 5 cent meer) aan B. VERHOOG, Halfweg, en schrijf er vooral bij „voor de kinderen uit De Heraut“.

„DE HARP“, MAANDBLAD

ter BEVORDERING van de TONKUNST onder de CHRISTENEN in NEDERLAND.

Onder Redactie van F. PIJLMAN en met medewerking van de Heeren J. GODEFROY te Steenwijk; Mr. H. Graaf VAN HOGENDORP, te 's Hage; Dr. D. J. KARSEN en J. B. W. KOELMAN, te Amsterdam; F. J. SCHWEINBERG, te Nijmegen en Anonymus.

Men vraag gratis proefnummer aan.

Kantoor: — Brouwerstraat 18, Amsterdam.

Abonnementprijs 50 cents per jaar.

Bij het bestellen van KERSTBOEKJES, UITDEELINGS- KAARTEN, LICHTKRUIZEN, KERSTBOOMARTIKELEN, enz. raadplege men den Uitgever

J. M. BREDEE, te Rotterdam,

die zijn catalogus waarin omschrijving van zijn welvoortreuen voorraad tot uiterst voordelige prijzen, gratis en franco toezendt op aanvraag.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ Rotterdamse Lloyd.

Maildienst tusschen Rotterdam en Ned.-Indië. In verbinding met de diensten der Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

	van Rotterdam	van Southampton	van Londen	van Tientsin	van Hongkong	van Shanghai	van Yokohama	van Kobe	van Osaka	van Japan	van Batavia
Tabanan	4 Dec.	7 Dec.	11 Dec.	12 Dec.	16 Dec.	21 Dec.	22 Dec.	1910	2 Jan.	7 Jan.	9 Jan.
Wills	18	21	25	26	30	4 Jan.	5 Jan.	16	21	23	23
Rindjaan	1 Jan.	4 Jan.	8 Jan.	9 Jan.	13 Jan.	18	19	30	4 Feb.	6 Feb.	6 Feb.
Goentoor	15	18	22	23	27	1 Feb.	3 Feb.	13	18	20	20
Ophir	29	1 Feb.	5 Feb.	6 Feb.	10 Feb.	15	16	27	4 Mrt.	6 Mrt.	6 Mrt.
Tambora	12 Feb.	15	19	20	24	1 Mrt.	2 Mrt.	13	18	20	20
Kawi	26	1 Mrt.	5 Mrt.	6 Mrt.	10 Mrt.	15	16	27	1 Apr.	3 Apr.	3 Apr.
Sindoro	12 Mrt.	15	19	20	24	29	30	10	15	17	17

Alle Mailboeten hebben Eerste klasse midelcruip, tweede klasse in de Campagne.

EXTRA AFVAARTEN:

Naar Java en naar Macassar (eventueel met overlanding):

27 Nov. a.s. „BESEKI“, Kapitein E. HAVINGA, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.
1 Dec. a.s. „MENADO“, Kapitein O. LAP, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.
23 Dec. a.s. „GORONTALO“, Kapitein W. ENGELSMAN, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Macassar direct.
1 Jan. '10 a.s. „MEDAN“, Kapitein F. KARST, laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Tjilatjap direct.
22 Jan. '10 a.s. „DJOCJA“, Kapitein A. F. VAN DUYN, laadt voor Sabang (Oleh-leh), Tjilatjap en Macassar direct.

De Hoofd-Agenten RUYS & Co., Rotterdam en Amsterdam. De Agenten EYKENSUYTERS & TROMP, 's-Gravenhage, Anna Paulownastraat 11.

LEVENSVZERKEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - - VERZEKERING INBRAAK

DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY. KAPITAAL. f 4.000.000.00 RESERVEFONDS ruith f 1.374.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60. Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17. HILVERSUM, Langestraat 65. HAARLEM, Kruisweg 69. ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor. DORDRECHT, Wijnstraat, hoek Wijnbrugsteeg.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS. Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE. Sluiten BELEENINGEN. Ontvangen GELDEN a DEPOSITO tegen dagelijkse vast te stellen rentekoers. Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

Zeer belangrijke Nieuwe Uitgave.

Thans is verschenen:

Ed. A. Wandkaart van Palestina

met een plattegrond van Jeruzalem, kaarten van het Sinai-Schiereiland en de Eufraat-Tigrisvlakte, de Stamindeling, de Reizen van Paulus en Profeten ter toelichting van de Hoofdkart, ten gebruik bij het Ouders in de

Bijbelsche Geschiedenis,

prijs op linnen aan rollen f 17.50, idem en geveert (glad of dof) f 1—hooger.

Ed. B. Wandkaart van Palestina

met een plattegrond van Jeruzalem, door Dr. A. NOORDTJIJ en H. VAN ZUIJLEN, met medewerking van Dr. H. BLINK,

prijs op linnen aan rollen f 12.50, idem en geveert (glad of dof) f 1—hooger.

Een breede handleiding door den eersten bewerker prijs resp. f 0.90 en f 0.75.

UITGAVEN VAN H. TEN BRINK TE MEPEL.

Prosp. of de kaarten in haar geheel in losse bladen worden gaarne ter inzage gestonden.

LUXETTE, NIEUWSTE BRILLEN, voor veraf en lezen te samen.

Uitsluitend bij:

DIRK HÜTTER, Opticien,

Tel. 8829. :: 12 Taksteeg 12, Amsterdam.

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

De zittingen worden gehouden

tot Inbreng en Terugbetaling:

In het Hoofdbureau, Singel No. 546 bij de Vijzelstraat:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

In de Bijbureaux:

1. Heerlemmerplein No. 4, ELKEN WERKDAG des 's morgens van half 10 tot half 1 uur en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

2. Laurierstraat No. 122;

3. Bilderdijkstraat No. 194;

4. Ferdinand Bolstraat

No. 108;

5. 1ste Van Swindenstraat No. 19;

6. „Het Zeemanshuis“, Kadijkplein No. 81.

ELKEN DINSDAG en ZATERDAG des avonds van half 7 tot half 9 uur.

RENTE wordt bijgeschreven:

In het Hoofdbureau elken werkdag en in de Bijbureaux, op bovengenoemde dagen, in dien zulks van te voren wordt aangevraagd.

Namens het Bestuur:

Mr. P. J. C. TETRODE.

Voorzitter.

Mr. H. J. J. POST, Secretaris.

Lezers van

Dag- en Weekbladen

IN DE

Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen te hebben, in de bussen voor de Ziekenhuizen op de Perrons van de Spoorwegstations aanwezig; daarmede verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen liggen.

Boek- en Courantdrukkerij:

AN ROYER KROBER & BAELI.

Amsterdam.

On blad wor
blijden van
blad betref
aan de ADAMI
Inzendingen,
cunten voor h

DERDE

Christus Kon

Als vierde
leven doet o
we op het G
is het na ve
hoogheid gek
maatschappij
later zal blij
van den Sta
tusschen dat
Overheidsge
die geheel i
Staat zich to
pelijke aange
de Overheid
doet ze dit k
haar als zood
tegen middele
tot inperking
tot te keer g
zen enz., dan
der Maatschap
en verleent h
in stand te h
wetgeving op
het hare bijdr
van het Gesin
hier. De behe
de de invoerin
schappelijk le
ruilmiddel lang
Overheidsinme
dat de Overhe
en spoed te b
het geld in p
reeds lang voo
ruilmiddel als
zins betekeene
er niet, ze name
huwelijk gege
kocht en ze
dat de sondev
Maar zij 't al
voor den Zond
7e eeuw voo
van Klein-Azi
de Overheid b
zijn de eerste
in 268 voo
Cicero uit Tyru
den handel in
ten, bleven, ool
was ingevoerd,
helsen. En zel
op lang niet zo
muntslag verreh
van tellen is no
zwang. En wie h
wil, moet aller
dat geld oorsp
silver of koper
veelvuldig voor
Zoo was het
woon, om als g
Men kocht of
zoo veel schape
Het bekende L
geld komt dan
een kudde. W
drijf was, betaal
nog, met 200 r
die voor de ve
prijsverteenwor
dekt werd, von
taald werd mel
land van Azië
van slaagperst
werd vaak me
later kwam het
goud of silver,
koper; ook wel
veren ringen va
zich aan een st
lieten slaarrijge
van waarde geef
nu nog aan stav
bedrog dat opk
veiligheidsmaat
misleiding in h
van het metaal
daarentegen was
zakelijk. Hadden
afgesproken wat
dit ruilmiddel st
bracht, er zou ge
moeling zijn opg
zou zich zelve